

Esnaf Muaflığı Nedir?

Esnaf muaflığı, küçük ölçekli ticari faaliyetlerde bulunan ve belirli koşulları sağlayan kişilerin vergi mükellefiyeti dışında bırakılarak gelir vergisi ödememelerini sağlayan bir uygulamadır. Muafiyet, Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesi ile düzenlenmiş olup, genellikle basit usulde vergiye tabi olmayan küçük esnaf, el işi yapanlar ve evde üretim yapan kişiler gibi sınırlı gelir elde eden gruplara tanınır. Esnaf muaflığı, kayıt dışı ekonomiyi azaltmak ve küçük esnafın vergi yükünü hafifletmek amacıyla uygulanır.

Vergi dairesine kayıt zorunluluğu bulunmayan ve gelirleri belirli bir sınırın altında olan kişilere esnaf muaflığı tanınır. İlgili kişilerin gelirleri, belirlenen limitlerin üzerine çıkmadığı sürece vergi mükellefi olmaz ve gelir vergisi beyannamesi verme zorunluluğu bulunmaz. Ancak esnaf muaflığı kapsamında olan kişilerin diğer vergi yükümlülükleri (örneğin, stopaj) ve sosyal güvenlik primlerini yerine getirme zorunluluğu devam edebilir.

Muafıktan Faydalanma Şartları Nelerdir?

Esnaf muaflığından yararlanabilmek için belirli şartların sağlanması gerekir. Bu şartlar Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilmiş olup, esnaf muafiyetinden kimlerin yararlanabileceği ve hangi koşullarda muafiyetten faydalanılabileceği açıkça belirtilmiştir. Esnaf muaflığından faydalanma şartları şu şekilde özetlenebilir:

- Kendi İşyeri ve Dükkân Bulundurmamak:** Esnaf muafiyeti, ticari bir işletmesi veya dükkânı bulunmayan kişilere tanınır. Üretim veya satış işlemlerini evde, pazar yerlerinde veya seyyar olarak yapan kişiler bu muafiyetten faydalanabilir.
- Belirli Gelir Sınırını Aşmamak:** Yıllık belirlenen gelir sınırını aşmayan kişiler esnaf muafiyeti kapsamına girer. Örneğin, 2025 yılı itibarıyla yıllık satış hasılatı 1.100.000 TL'yi aşmayan kişiler bu muafiyetten yararlanabilir.
- Kendi Emeği ile Üretim Yapmak:** Ürettiği malları kendisi veya ailesi ile birlikte üreten ve bu malları doğrudan tüketiciye satan kişiler esnaf muafiyetinden yararlanabilir. Başka işçi çalıştırılmaması veya üretimde makine kullanmamak bu şartlar arasında yer alır.
- Gelir Getirici Başka Faaliyette Bulunmamak:** Esnaf muafiyeti kapsamında faaliyet gösteren kişilerin bu faaliyeti dışında başka bir ticari veya serbest meslek faaliyeti ile uğraşmaması gerekir. Örneğin, aynı zamanda kira geliri veya başka bir işletmeden düzenli gelir elde eden kişiler bu muafiyetten yararlanamazlar.

Esnaf Muafiyeti Kimleri Kapsar?

Esnaf muafiyeti, genellikle küçük ölçekli ticari faaliyetlerde bulunan ve belirli gelir sınırını aşmayan kişileri kapsar. Bu kapsama giren kişiler şu şekildedir:

- El İşçiliği ve Evde Üretim Yapanlar:** Evde kendi el emeği ile üretim yapan kişiler (örneğin, el işi, takı, örgü, evde yemek yapıp satanlar) esnaf muafiyeti kapsamına girer. Bu kişiler ürettikleri ürünleri doğrudan tüketiciye satarak gelir elde ederler.
- Seyyar Satıcılar ve Pazar Yeri Satıcıları:** Belirli bir işyeri veya dükkâna sahip olmadan, seyyar olarak veya pazar yerlerinde satış yapan kişiler de esnaf muafiyeti kapsamındadır. Bu kişiler satış yaptıkları ürünleri kendi emekleri ile üretmeli veya doğrudan tüketicilere sunmalıdır.

3. **Taksi, Dolmuş ve Servis Şoförleri:** Küçük araç sahipleri, dolmuşçular ve servis şoförleri gibi kendi aracı ile ticari taşımacılık yapan kişiler esnaf muafiyeti kapsamına girer.
4. **Bakıcılık ve Ev Hizmetleri Sunanlar:** Evde çocuk bakımı, yaşlı bakımı veya temizlik hizmeti sunan kişiler de belirli şartları sağladıkları takdirde esnaf muafiyetinden yararlanabilirler.